

*Sydänkarin
salaisuudet*

SARA STORM

 SAGA
EGMONT

*Sydänkarin
salaisuuudet*

SARA STORM

Sara Storm

Sydänkarin salaisuudet

SAGA Egmont

Sydänkarin salaisuudet

Cover image: Shutterstock

Copyright © 2009, 2022 Sara Storm and SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788728296455

1st ebook edition

Format: EPUB 3.0

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com

Saga is a subsidiary of Egmont. Egmont is Denmark's largest media company and fully owned by the Egmont Foundation, which donates almost 13,4 million euros annually to children in difficult circumstances.

- Mitähän me unohdettiin? Jotain kyllä varmaan unohtui!

Isotädin kultasormuksia täynnä olevat ryppyiset sormet nykivät vaativasti Saana Liljan ulkoilupuvun hihaa. Saana yritti olla ärsyntyneenä, mutta siitä oli tullut hetki hetkeltä vaikeampaa. Kahden tunnin merimatkan aikana he olivat juoneet kahvit pahvimukeista, siinä kaikki. Lopun aikaa Viola oli käynyt läpi ääneen suurien matkalaukkujen sisältöä, huokaillut ja voivotellut, koska jotain oli ihan varmasti jäänyt pakkaamatta. Saanalle matkan ohjelmaksi olisi riittänyt ohi lipuvan kauniin saaristomaiseman ihailu vesibussin ikkunasta, mutta isotäti istui ikkunapaikalla. Ja hän oli meriluonnon sijaan hopottanut unohtuneista tavaroista taukoamatta.

- Perillähän se sitten nähdään, jos jotain puuttuu. Turha sitä vielä on surra, Saana sanoi.

- Jos se on jotain pientä ja helposti hankittavaa, ehdin vielä soittaa Mairelle tai Eeva-Liisalle ja he tuovat tullessaan, Viola suunnitteli.

- Aivan, Saana myönsi.

Patinoitunut vesibussi alkoi hidastaa vauhtiaan sen merkiksi, että lähestyttiin Lammassaarta. Veneen takaosassa istunut nuorisjoukko alkoi hälistä ja koota tavaroitaan. Repuissa kilisi ja kolisi siihen malliin, että nestemäiset eväät oli muistettu pakata mukaan. Vesibussi lähestyi rantaa ja laituria tuskastuttavan hitaasti, pysähtyi, kääntyi ja peruutti. Moottori jyrisi ja sai koko veneen tärisemään voimakkaasti.

Viimein ihmiset pääsivät purkautumaan ulos. Lammassaarella oli kaupungin omistama ulkoilualue, sinne nuoret olivat olutkassineen menossa viettämään kaunista kesäpäivää. Samoin Saanan ikäluokkaa oleva pariskunta suuren rottinkisen eväskorin kanssa. Saana katsoi kadehtien vesibussin ikkunasta, miten mies kantoi eväskoria hyväntuulisen näköisenä, ja nainen laski sylistään

saaren maaperälle pienen karvakerän, ruskean ja valkoisen kirjavan koiranpennun. Se lähti pinkomaan innoissaan pienillä jaloillaan, häntä vipottaen. Mies ja nainen katsoivat toisiaan ja koiraa, nauroivat. Heille tulisi varmaan mukava päivä, Saana ajatteli hiukan haikeana. Hän oli pikku hiljaa alkanut aavistaa, mihin itse oli päänsä pistänyt lupauduttuaan viettämään elokuun isotädin kanssa Sydänkarilla. Violalla ei ollut omia lapsia, ja hänen sisarensa Linnea, Saanan mummo, oli kuollut muutamia vuosia sitten. Niinpä Viola oli Saanalle jonkinlainen mummon korvike. Saanan äiti ja hänen siskonsa Sirkku olivat muutaman viime vuoden ajan vuorotelleet tätinsä seuralaisina. Violalla oli ikää liki kahdeksankymmentä vuotta, eikä häntä enää uskaltanut päästää ilman nuorempaa seuralaista viikoiksi ulkosaaristoon.

Saanan äiti Tarja oli viihtynyt pari kesää Sydänkarilla oikein hyvin. Hän oli lukenut läjäpäin kirjoja ja tehnyt kaikenlaisia luontoon liittyviä käsityöprojekteja, punonut kaisloista mattoja, maalannut kiviä ja nikkaroinut keräämistään ajopuun kappaleista upeita valokuvakehyksiä. ”Siellä pää lepää. Kuukauden jälkeen on kuin uudestisyntynyt”, hän oli kehuskellut Saanalle. Tänä kesänä olisi ollut jälleen äidin vuoro lähteä saarelle, mutta reilu viikko sitten kohtalo oli puuttunut peliin. Vatsakivuista kärsinyt äiti oli vetkutellut sairaalaan menoa niin kauan, että umpisuoli oli puhjennut ennen leikkaussalia. Hän oli nyt toipumassa hyvää vauhtia, mutta isä oli ilmoittanut tiukalla äänellä, että Sydänkarille meno ei tullut kysymykseenkään. Saana oli ollut samaa mieltä. Jonkun muun kuin äidin olisi lähdettävä Violan kanssa. Sirkulla oli kuitenkin jo ollut omat kesäsuunnitelmansa. Kolmas sisarus, Pekka-eno, oli puolestaan tuhahtanut, ettei harkinnutkaan lähtevänsä tuuliselle Sydänkarille kärsimään

kuukaudeksi. "Hullutuksia! Muori pysyköön mantereella ja sillä hyvä!" hän oli jylissyt.

Viola taas ei ollut ottanut kuuleviin korviinsakaan sellaista vaihtoehtoa, että Sydänkarille meno olisi tänä vuonna jäänyt väliin. Ei mitenkään! Viola oli pikkutytöstä asti ollut kesäisin Sydänkarilla, ja sinne hän menisi niin kauan kuin jalat vain jotenkin kantaisivat. Edes kuukaudeksi. Sitä paitsi hänellä oli asiakkaita, hyvänen aika! Ei asiakkaita voinut jättää pulaan. Pekalla olisi ollut monenlaista kommentoitavaa noista asiakkaistakin, mutta sisaret olivat tukkineet hänen suunsa. Kun sitten Saanan hartaasti odottama Italian-matka oli peruuntunut, hän oli luvannut lähteä saarelle, ja ongelma oli ratkaistu sillä.

Lammassaareltä ei tullut kyytiin ketään, joten vesibussi jatkoi matkaa. Nyt Saana ja Viola olivat ainoat matkustajat. Heidän lisäksi vesibussissa oli vain sen kippari ja nuori mies, joka oli rahastanut heiltä matkaliput, hoitanut veneen kiinnityksen ja muut saapumistouhut saarissa poikettaessa sekä myynyt heille termoksesta kahvit.

Viola kamposi pystyyn.

- Mihin sinä nyt? Saana ihmetteli.

- Sydänkari on seuraavana, et kai sinä ole unohtanut.

Tädin ääni oli närkästynyt.

- Istu nyt kuitenkin alas vielä, et sinä jaksa seistä kahtakymmentä minuuttia.

Saanan lieväksi yllätykseksi Viola totteli. Muisti ehkä ikänsä ja huonot jalkansa, hän ajatteli.

- Voi kun ei sattunut mitään karamellia mukaan, Viola suri ja penkoi isoa, neliskanttista käsilaukkuaan.

- Tekeekö sinun mieli karkkia?

- No ei minun tietenkään, olisin antanut tuolle pojalle kun lähdetään.

Saanalta kesti hetken tajuta, ketä isotäti tarkoitti.

- Ei se mitään karamellia tarvitse. Sillähän kasvoi jo parta.

- Mitä sinä oikein puhut, ihan nuori poikahan se on. Mutta minä annan sille muutaman kolikon, kun se varmaan auttaa meitä noiden kassien kanssa taas, täti keksi ja kaivoi esiin lompakkonsa.

- Anna vaan, niin se pääsee satamassa kaljalle, Saana mutisi.

- Mitä sinä sanoit?

- En mitään. Sydänkari näkyy jo!

Saana vaihtoi istumaan seuraavaan penkkiin, jottei hänen tarvinnut kurkottaa kaulaansa tädin ohi ikkunasta nähdäkseen. Vehreä pikku saari suureni koko ajan, vesibussi puksutti tasaisesti kohti sen itäistä rantaa, pitkää puista laituria. Saana näki puiden raosta jo häilähdyksen sinistäkin, heleää ja haalistunutta, joka erosi meren heijastamasta taivaansinestä. Sydän sykähti ilosta. Tältä hän se aina ennenkin oli tuntunut. Silloin lapsena, kun hän oli tullut Sydänkarille kesäisin, joskus äidin ja isän ja Ilonan kanssa, joskus ihan yksin jopa pariksi viikoksi kerrallaan.

Viimeisestä käynnistä oli vierähtänyt aikaa kahdeksan vuotta. Silloin Viola oli täyttänyt seitsemänkymmentä vuotta, ja juhlat oli tietysti pidetty Sydänkarilla. Miksei ollut tullut lähdettyä sen jälkeen, Saana mietti. Hänhän piti merestä ja saaristosta edelleen. Kesät olivat vain jotenkin hujahtaneet ohi. Opiskeluaikana oli pitänyt olla kaikki kesät töissä ja ansaita rahaa talvea varten. Viime vuosina kädet olivat olleet täynnä töitä gallerian ja myymälän kanssa. Kesäkausi oli niille ehdottomasti paras sesonki. Viime kesänä Saana ja yhtiökumppani Emmi olivat ensimmäistä kertaa raaskineet palkata kesätyöntekijän, ja kumpikin saattoi sitä myötä pitää kunnollisen kesäloman. Saana oli käväissyt päiväreissulla Tallinnassa ja viikon reissulla Lontoossa asuvan ystävänsä luona. Muu aika oli vierähtänyt

rattoisasti kotona. Tänä kesänä hänen oli pitänyt lähteä kahdeksi viikoksi Italiaan, Lombardiasta vuokrattuun huvilaan. Matka oli peruuntunut. Mutta sitä hänen ei totisesti kannattanut märehtiä enempää. Eikä varsinkaan sitä ihmistä, jonka olisi pitänyt olla hänen matkakumppaninaan!

Saana havahtui ajatuksistaan kolikoiden kilinään.

- Voi jeskamandeera!

Vesibussi oli osunut isoon aaltoon ja tärähtänyt sen verran, että kolikot olivat vierineet isotädin lompakon lokerosta pitkin lattiaa. Saana kyykki keräämässä niitä ja sai urakan valmiiksi samalla hetkellä, kun alus kiinnittyi Sydänkarin laituriin.

- Tästä se kesä alkaa, Viola hyrisi tyytyväisenä ja alkoi raahata kahta isoa laukkuja kohti ulosmenotietä. Isotäti näytti ja kuulosti niin iloiselta, että Saanaa vihlaasi. Olipa hän ollut itsekäs, kun oli jo merimatkan aikana ehtinyt katua lähtöään. Violalla ei ollut mitään vakavaa perussairautta, mutta tuossa iässä ei koskaan tiennyt, mitä terveysongelmia väijyi nurkan takana. Tämä saattaisi olla isotädin viimeinen kesäkausi rakkaalla Sydänkarilla, ja Saanan olisi tehtävä parhaansa, että siitä tulisi onnistunut. Samalla hän voisi parannella omaa loukattua ylpeyttään kaikessa rauhassa.

"Pensionaatti" oli Saanan mielestä hiukan hassu ja vanhanaikainen sana, mutta niin Viola nimitti Sydänkarin suurta sinistä huvilaansa, jonka oli perinyt omalta äidiltään. Ja vanhalle, saariston myrskyissä marinoituneelle rakennukselle nostalginen nimi tietysti sopikin. Sen huoneet olivat korkeita ja valkoiset ikkunanpuitteet suolaisen tuulen syömiä.

Viola oli jo ehättänyt sisälle taloon, kun Saana sai ensimmäiset kaksi isoa laukkuja raahattua kuistille ja palasi

lokinläjien kirjomalle laiturille. Kolme reissua myöhemmin kaikki tavarat oli noudettu, ja Saanan yläselkä hiessä urakan jäljiltä. Hän pysähtyi puhaltamaan hetkeksi kaikessa rauhassa. "Siellä tuulee aina", oli Pekka-eno väittänyt, ja tottahan se oli. Nyt tuuli kaakosta päin, mutta aika lempeästi, hellän vilvoittavasti.

Saana antoi katseensa kiertää metsikköistä saarta, jonka reunoja koristivat jylhät kalliot. Lännessä häämötti pieni saari majakoineen. Kylmäluoto oli ulkosaariston viimeinen saari, sen jälkeen oli vain merta, kunnes alkoi Ruotsiin kuuluva saaristo. Punavalkoinen majakka oli autioitunut seitsemänkymmentäluvulla, kun viimeinen majakanvartija oli muuttanut pois. Majakka oli automatisoitu ja ollut toiminnassa vielä Saanan lapsuudessa. Silloin sen valo oli halkonut pimeyttä aavemaisena ja kiehtonut mielikuvitusta, kun Saana oli kurkkinut yläkerran kamarin ikkunasta. Hän oli keksinyt tarinoita Kylmäluodon majakassa asuvista kummituksista, hukuneiden merirosvojen rauhattomista hengistä ja muusta kammottavasta ja pelotellut niillä pikkusiskoaan. Oma osansa kuvitelmiin oli mantereen kirjastosta valituilla kesälukemisilla. Yhtenä kesänä hän oli lukenut tarinan Lentävästä hollantilaisesta, eikä ollut tohtinut mennä yksin rantaan uimaan kuin vasta seuraavana kesänä. Silloin hän oli ollut kaksitoistavuotias eikä ollut enää pelännyt kummituslaivan ilmestyvän luurankomiehistöineen kaappaamaan hänet väkisin mukaansa ties minne.

Tuuletusikkuna rämähti auki pelästyttäen Saanan. Talven jäljiltä turvonneet karmit narskahtivat terävästi, kun Viola pukkasi voimalla.

- Tule sitten jo! Syödään voileivät ja sitten aletaan hommiin! Voi voi, eihän tässä millään ehditä ajoissa valmiiksi...ihan mahdotonta...kuusi makuuhuonetta! Voi voi...

Isotäti vouhotti taas. Rauhoittuisikohan hän, vai olisiko koko kuukausi muka hermoilua, Saana pohti. Miten äidin pää oli muka levännyt, jos tämä tällaista olisi?

Viola rauhoittuisi, Saana päätti ja veti vielä keuhkot täyteen raikasta meri-ilmaa, ennen kuin meni sisään. Siivousurakka odotti.

Saanan isoisoäiti Henriikka oli aloittanut täysihoidtolan pidon jäätyään leskeksi kaksikymmentäluvulla. Hän oli ollut vakuuttunut meri-ilman terveellisyydestä ja parantavasta vaikutuksesta moniin vaivoihin. Niinpä hän oli hankkinut saaristosta omistukseensa ison huvilan ja muuttanut sinne kesiksi kaksine tyttärineen. Koska tilaa oli ylen määrin, oli Sydänkarille saapunut vuosi vuodelta yhä suurempi joukko kesäviettäjiä. Aluksi Henriikka oli kutsunut mukaan saarelle sukulaisia ja ystäviä. Sitten kyselyjä oli tullut vieraammiltakin ihmisiltä, ja Sydänkarin Pensionaatti oli aloittanut toimintansa. Isoja huoneita oli jaettu kahdeksi pienemmäksi väliseinillä, ja parhaimmillaan pensionaattiin oli mahtunut oman väen lisäksi parikymmentä asukasta.

Henriikan jälkeen täysihoidtolan emäntänä oli jatkanut Viola, joka oli ollut talviammatiltaan käsityönopettaja. Äitinsä tavoin Violakin oli leskeytynyt nuorena, eikä hänellä ollut lapsiakaan, joten Saanasta tuntui, että pensionaattivieraista oli tullut hänelle perhettä.

Violankin aikana sukulaiset olivat viettäneet kesäisin aikaa Sydänkarilla, mutta oli hänellä ollut myös varsinaisia maksavia kesävieraita. Vuosi vuodelta joukko oli kutistunut, ja nyt Violan kanssa Sydänkarille oli tulossa neljä saman ikäluokan vierasta kuin isotäti itsekkin: kolme naista ja yksi mies, jotka olivat kaikki saapuneet Sydänkarille vuosikymmenten ajan. Saanakin muisti heidät lapsuutensa kesistä. Hänen mielestään kesävieraat olivat jo silloin olleet vanhoja ihmisiä. Moni silloisista vieraista olikin kuollut. Ja

nyt tulossa olevista neljästä peräti kolme oli jo leskiä. Neljäs, eläköitynyt kemikalioliikkeenpitäjä Maire ei ollut koskaan mennytäkään naimisiin.

Viola touhotti ja Saana yritti toppuutella, kun he alkoivat siivota makuukamareita seuraavana päivänä saapuvia vieraita varten. Sirkku oli laittanut huoneet edellisenä kesänä talvikuntoon säntillisesti. Petivaatteet oli pakattu muovipusseihin ja huonekalujen päällä oli kangashuput, jotka Saana poisti tomutettuaan ensin matot ja mopattuaan lattiat. Viola huiski ympäriinsä pölyrätillä ja voivotteli. Voi voi kun tapetit olivat kellastuneet rumasti, voi voi kun ikkunat olisi ensi tilassa tiivistettävä uudelleen...

Saana yritti kuunnella kärsivällisesti, vaikka urakka alkoi kohta tuntua sekä selässä että hermoissa. Pesuvesikin piti lämmittää kattila kerrallaan puuhellassa, sillä aurinkopaneelit oli vasta kytketty päälle talven jäljiltä, ja niiden akkujen latautuminen kestäisi jonkin aikaa. Viola oli laitattanut huvilaan kalliin aurinkosähköjärjestelmän kymmenkunta vuotta sitten. "Hyvä että oli naimisissa lääkärin kanssa", äiti oli puuskahtanut nähtyään asennusfirman laskun. Aurinkopaneelit kuitenkin sopivat tänne hyvin, Saana ajatteli. Vaikka Sydänkarilla tosiaan tuuli, niin kuin Pekka oli syyttänyt, aurinkokin tuntui usein paahtavan pilvettömältä taivaalta. Saanan käsityksen mukaan paneelien tuottama sähkö oli hyvin riittänyt lämpimään käyttöveteen, huvilan valaistukseen, jääkaappiin ja radioon. Se oli ihanan ympäristöystävällistä. Ja kieltämättä mukavaakin. Lapsuuden kesinä oli hämärään aikaan kanniskeltu kynttilälyhtyjä, ja Saanakin oli raahannut korikaupalla halkoja pönttöuunien lämmitystä varten. Nyt sellaiset vaivat olivat taakse jäänyttä elämää.

Kun viimeiseen neljästä vieraskamarista oli pedattu mantereelta tuodut, tuoksuvan puhtaat liinavaatteet, isotäti väsähti. Hän istui nojatuolissa ja lipitteli lasista vettä, kun

Saana laittoi kuntoon hänen omaa makuukamariaan. Tädin huone oli yli puolet suurempi kuin vieraskamarit, ja sitä hallitsi massiivinen tummaksi petsattu puusänky sorvattuine koristepäätyinen. Miten moinen on aikoinaan rajattukin tänne saareen, Saana mietti. Osina kai. Siinä sängyssä isotäti oli sitten nukkunut miehensä Armaksen kanssa. Saana oli ollut vauva, kun Armaksesta oli aika jättänyt.

- Mitenkä sinun galleriallasi menee? Viola kysyi.

- Ihan hyvin. Meillä oli viime talvenakin pari näyttelyä, jotka vetivät tosi mukavasti väkeä. Vaikka eihän se mikään loistava bisnes ole. Museokauppa meitä enemmänkin elättää, Saana selitti.

- Niin, sehän on oikein sievä kauppa ja kaikenlaista pientä kaunista siellä, isotäti kiitteli ja hänen otsansa kurtistui entisestään, kun hän selvästi yritti muistella parin vuoden takaista vierailuaan Saanan ja Emmen galleriassa ja liikkeessä.

- Museolla menee hyvin, kävijämäärät ovat olleet monta vuotta jo nousussa. Niille tuli uusi innokas amanuenssi, joka on järjestänyt hienoja näyttelyitä. Me hyödynnämme siinä sivussa.

- On se hyvä, että sinä pärjää. Minä olin vähän huolissani kun kuulin, että sinä menit taidehistoriaa lukemaan. Lääkäriksi tai tuomariksi minä ajattelin, kun sinulla se koulumenestyskin oli aina niin hyvä. Tai edes opettajaksi, niin olisi leipä turvattu. Mutta se on hyvä, että sinussa on bisnesnaista...

Saana päätti olla loukkaantumatta. Eikä hän viitsinyt paasata tädille, ettei ollut halunnut pyrkiä lääketieteelliseen tai oikeustieteelliseen euronkuvat silmissään. Kumpikaan ala ei häntä kerran kiinnostanut. Etenkin lääkäriksi olisi kai sentään pitänyt olla jonkinlainen kutsumus. Ei sellaiseksi laskettu hyvää palkkaa.

Viola olisi tietenkin mielellään halunnut nähdä jonkun sukulaisensa lähtevän hänen rakkaan Armaksensa jalanjäljille. Äiti, Sirkku ja Pekka olivat kuitenkin kaikki hakeutuneet ihan muille urille. Pekan tytär ja poika olivat molemmat opiskelleet insinööreiksi, Sirkun ainut tytär oli hammashoitaja. Saanan pikkusisko Ilona opiskeli parhaillaan yliopistossa jotain, mistä kukaan ei ollut tarkalleen selvillä. Lääke- tai oikeustiedettä se ei kai kuitenkaan ollut. Ja kaikkien koululaisten vuoksi Saana toivoi, ettei Ilona aikonut ryhtyä opettajaksikaan. Sisko oli sen verran erikoinen tapaus.

Viola päätti mennä päiväunille, kun Saana sai hänen huoneensa valmiiksi. Saanaakin olisi kieltämättä ramaissut, mutta hän päätti hoitaa oman kamarinsa siivouksen voimien puuttuessa silkalla sisulla. Hän laittoi uuden pesuveden ämpäriin ja kiipesi yläkertaan. Vanhusten kamarit olivat helpon liikkumisen tähden kaikki alhaalla, mutta Saana tahtoi itselleen huoneen kunnon merinäköalalla. Ylhäältä näki puiden yli ulapalle. Ja kuin vanhasta muistista askeleet veivät hänet päätykamariin, siihen samaan, jossa hän oli lapsena useasti yöpynyt.

Huone oli pieni mutta valoisa, ja sen suuresta ikkunasta näkyi Kylmäluodon majakka. Näky oli edelleen yhtä vaikuttava: pieni luoto, paljasta kalliota, ja siltä kohosi uljas majakkavanhus, joka oli vuosikymmenien ajan turvannut merenkulkijoiden matkaa karikkoisen saariston läpi. Saanasta ei ollut mitenkään kummallista, että niin monet taiteilijat olivat kuvanneet töissään majakoita. Heidän museokaupassaankin oli myynnissä majakka-aiheisia julisteita ja postikortteja, ja ne tekivät hyvin kauppansa. Majakoissa oli jotain salaperäistä ja kohtalokasta. Romanttista. Ne symboloivat perille pääsyä, reitin löytämistä, turvaa.